

KRİZ BİRLİĞİNDEN DAYANIŞMA BİRLİĞİNE

Daha Çok Cesaret...
Daha Çok Politika...
Daha Çok Avrupa...

UDO BULLMANN, MICHAEL ROTH, THORSTEN SCHÄFER-GÜMBEL
Kasım 2012

- Finans piyasalarının kısa süreli yatıştırılması ve [Avro] para birliği yapılarının kısmi onarılmasına dair şimdiye kadar uygulanan kriz yönetimi sınırlarına ulaşmıştır. Avrupa kalıcı bir biçimde krize dayanıklı ve demokratik bir hale getirilmelidir.
- Avrupa'nın kendisini finans piyasalarının cenderesinden kurtaracak, devlet tahvillerinin güvenilirliğini garanti altına alacak bir yangın duvarına ihtiyacı vardır. Kısa vadede Avrupa Merkez Bankası, Avro Bölgesi'nin istikrar sağlayıcılığı görevini üstlenmelidir. Orta vadede Avro Kurtarma Şemsiyesi, bir Avrupa Para Fonu'na dönüşürmelidir.
- Siyaset, kontrolden çıkmış Kumarhane Kapitalizmi'ni, Avrupa çapındaki bankalar krizi sorununu kalıcı bir şekilde çözen ve artık finans sektörünün de krizi aşma yönündeki harcamalara katılmasını sağlayan, bağlayıcı etkin kurallar aracılığıyla dizginlemelidir.
- Kriz, Avro Bölgesi'nin inşa hatalarını açık bir biçimde ortaya çıkardı. Para birliği, gerçek bir ekonomik, mali ve sosyal birliğin yaratılması yönünde adım atmalıdır. Avro'nun varlığını sürdürebilmesi, üye devletlerin iktisadi, finansal ve sosyal politikalarının bağlayıcı bir biçimde eşgüdümü sağlandığında mümkün olabilecektir.
- İktisadi, finansal ve sosyal politikalarda ortak bağlayıcı kararlar ve devlet borçları için ortak sorumluluk, bir Dayanışma Birliği'nde el ele yürümelidir. Avrupa'nın parlamento tarafından kontrol edilen bir AB maliye bakanına ve ortak bir borç yönetimine gereksinimi vardır.

İÇİNDEKİLER

Arka plan	3
Yanlış tanı, yanlış tedavi	3
Şimdi yapılması gerekenler	4
1. Tahvil piyasalarındaki güven krizini kısa vadede aşmak	4
2. Finans piyasalarını kapsamlı bir biçimde düzenlemek ve bir banka birliği kurmak	5
3. Para birliğini gerçek bir ekonomik, mali ve sosyal birliğe dönüştürmek	6
4. Ortaklaşa sorumlulukla dayanışma birliği kurmak	6
Daha çok cesaret... Daha çok politika... Daha çok Avrupa.....	7

Arka plan

Avro Bölgesi sonu gelmez kriz döngüsü girdabından çıkamıyor. Krizin uzadığı her yeni gün, şunu açık bir biçimde ortaya koyuyor: Şimdiye kadar alınan önlemler finansal, iktisadi ve yeniden finansman krizi kısır döngüsünden çıkmakta yetersiz kalmaktadır. Finansal olarak yıpranmış devletler için milyarlar tutan Avro Kurtarma Şemsiyeleri ve Avrupa Merkez Bankası'nın müdahaleleri, finans piyasalarıyla koşuda, siyasete sadece kısa bir soluklanma sağladı. Lakin oldukça ağır bir bedel ödenecek kazanılan zaman, şimdiye kadar özlendi [krizden] çıkış atılımı için kullanılmamıştır.

Bunun yerine devlet ve hükümet başkanları, bir kriz zirvesinden diğerine koşuşturmakta ve Avro Bölgesi'ndeki durumun nasıl da kontrolden çıktığını çaresizce izlemektedir. Sınırlı bir Yunanistan krizinden, ortak para biriminin bütününe yönelik güvenilirlik krizi ortaya çıktı. Avro Bölgesi'nin dağılması, artık düşünülemez bir şey değildir. Kurtarma şemsiyesi Yunanistan'dan sonra Portekiz ve İrlanda için de açılmak zorunda kalmış, aynı şekilde, bitap İspanyol banka sektörüne de finans aşısı yapılmıştır. Muazzam tasarruf ve reform çabalarına rağmen İtalya ve İspanya hâlâ devlet borçlarının artan faizleri altında kıvrılmakta ve sermaye piyasalarından uygun koşullu, ödünç, taze para neredeyse hiç alamamaktadırlar. Buna ilaveten krizle sallanan Avro devletleri, işsiz sayısını da dramatik oranda en yüksek düzeye çıkaracak, ağır bir iktisadi resesyona girmektedir.

Politik başarısızlığın müşterek sorumlularından biri, özellikle Başbakan Merkel'dir. O Avro'yu kurtarmak için gerekli olan her şeyi yapacağından dem vuran açıklamalarına rağmen, şimdiye kadar sınırlı girişimlerde bulunmuştur. Sadece telaş içinde zarar azaltmak ve anlık savuşturmalarla krizin kontrol altına alınamayacağı açıktır. Burada eksik olan şey, kesinlikle çözüme dair somut yaklaşımlar değildir: eksik olan siyasi sorumluların çoktan beri atılması gereken (bütünleşme) adımlara dair kararlılığı ve cesaretidir. Avrupa önemli bir kavşakta bulunmaktadır. Büyük krizler, büyük çözümleri ve dolayısıyla Almanya'nın –aynı zamanda Alman sosyal demokrasisinin de– şimdiye kadar atmaya hazır olduğundan daha da büyük adımları gerektirir.

Ayrıca, krizden çıkışın maliyetsiz ve rizikosuz bir yolu olduğuna dair yanılsamadan da kendimizi kurtarmalıyız. İstikrarlı bir Avro Bölgesi'ne dönüş, bedelsiz olmayacaktır. Krizin aşılması için Almanya da ciddi rizikolara girmek zorundadır. Avro'nun kur-

tarılmasının bedeli yüksektir; ama bu bizim için paha biçilmez bir değere sahiptir. Almanya, krizdeki devletler denizinin ortasında, korunaklı bir mutlu insanlar adası değildir. Kriz sadece ötekilerin –Yunanlıların, Portekizlilerin, İspanyolların ve İtalyanların– sorunu değil, aynı zamanda bizim sorunumuzdur. Alman ihracatının yaklaşık yüzde 40'ı Avro Bölgesi'ne gitmekte ve burada üç milyon üzerinde kişi için iş güvencesi sağlanmaktadır. Avrupa'nın diğer kısmında ekonomi çökerken, ihracat ülkesi Almanya'da durumun uzun süre iyi gitmesi beklenemez. Bu yüzden [Avro] Para Birliği'nde sorunların bir an önce ve mümkün olduğunca kalıcı bir şekilde çözülmesi, Almanya'nın kendi çıkarıdır. Eğer Avrupalı partner ülkelerimiz için kalıcı bir biçimde istikrarı sağlayamaz ve Avro Bölgesi'nin parçalanmasını engelleyemezsek; kriz bütün şiddetiyle Almanya'ya sıçrayacaktır. Dolayısıyla istikrarı sağlayarak sadece krizin etkisi altındaki devletleri değil, sonuç itibarıyla Almanya'daki ekonomik refahı ve iş alanlarını da kurtarmış olacağız.

Yanlış tanı, yanlış tedavi

[Avro] Para Birliği'nin dört yıldan beri frenlenemeyen inişi, federal hükümetin krize karşı yanlış reçeteler kullandığını gösteriyor. Plansız kriz yönetimi, bilhassa krizin nedenlerine dair ağır sonuçları olan yanlış tanıya dayanıyor. Başbakan Merkel, bir tür beyin yıkamayla halkın büyük bir bölümünü ve medyadaki hâkim düşüncüyü, Avrupa'da söz konusu olan şeyin salt bir devlet borcu krizi olduğuna inandırmayı başardı. Lakin Para Birliği'nin asıl sorunu kesinlikle mali disiplin değildir: Yunanistan özel olayı da burada yanıltıcı olmamalıdır. Hatta ABD (% 103) ve Japonya (% 230) ile karşılaştırıldığında, Avro Bölgesi % 88'lik bir borç kotasıyla görece iyi bir durumdadır.

Yanlış tanıdan yola çıkan Merkel, Avro Bölgesi'ne tedavi için sıkı bir tasarruf reçetesi verdi: bu da zaten çöküş halindeki devletleri daha derin bir krizin içine soktu. Şimdiye kadar resesyona yaşayan hiç bir ülke, tasarruf yoluyla krizden çıkmadı. Borç batağındaki ülkelerin, tekrar ve uzun süre kendi ayakları üzerinde durabilmek için bütçe disiplinine, kalıcı bir büyüme ve istihdam için de acil önlemlere ihtiyacı vardır. Merkel'in sözde "istikrar birliği", en sonunda tam tersine dönüştü ve krizle sallanan ülkeleri bir kez daha politik ve ekonomik istikrarsızlığa soktu.

Başbakan Merkel'in tek yönlü kriz analizi, Para Birliği'nin sefaletinin Avrupa düzleminde ve küre-

sel düzlemden asıl olarak sistemsiz ve kurumsal yanlış/hatalı gelişmelere dayandığını gizlemektedir. Bu nedenle birçok Avro ülkesinin ağır düzeydeki borç sorunu, yıllardan beri her şeyden önce ağır ağır gelişen dünya çapındaki mali piyasalar ve bankalar krizinin doğrudan sonuçlarıdır. Borç batağındaki ülkeler, örneğin İspanya ya da İrlanda, daha birkaç yıl önce bütçe fazlası elde etmişlerdi. Eylül 2008’de, Amerikan yatırım bankası Lehman Brothers’ın iflası sonrası, krizin Avrupa’ya yayılmasıyla birlikte, banka kurtarma ve konjonktür paketlerinin muazzam maliyeti, [devlet] bütçelerini dramatik bir şekilde kırılmalı hale getirdi. O halde burada kesinlikle kendi olanaklarının ötesinde yaşayanlar sadece devletler değil, aynı zamanda sağlam kredi finansmanı yerine yüksek derecede rizikolu spekülasyonlarla sıfırı tüketen, dizginli bir finans sektörüdür. Dolayısıyla kriz aynı zamanda, finans piyasalarının kuralılaşdırma yoluyla dizginlerinin koparıldığı ve spekülasyon aşırılıklara davet edildiği, neoliberal zaman ruhunun on yıllık bir sonucudur. Bu gelişmeye maalesef sosyal demokrat-yeşil koalisyon hükümeti de kararlı bir biçimde yeterince karşı çıkmadı. Kontrolde çıkan finansal kumarhane kapitalizmini, bağlayıcı kurullarla etkili bir biçimde dizginlemek ve krizin yaratıcısı olduğundan onu sonunda krizin maliyetine katmak, politikanın merkezi bir görevini oluşturmaktadır.

Öte yandan kriz, Avro Bölgesi’nin kurumsal inşasında büyük yapısal hatalar olduğunu açık bir şekilde ortaya koydu. Avro Bölgesi baştan itibaren iktisadi, mali ve sosyal bir birlik olarak değil, sadece bir para birliği olarak tasarlanmıştı. Lizbon Stratejisi prensip olarak aslında büyüme ve istihdam yatırımları için çekicilik sağlamak ve üye devletler arasında yapısal farklılıkları dengelemek yönünde akıllıca temel atmıştı. Ancak çoğunlukta muhafazakâr devlet ve hükümet başkanları, düzenlemenin bağlayıcı bir yaptırıma dönüşmesini kararlı bir biçimde engelledi. Bundan dolayı da son yıllarda Avro devletlerinin mali ve iktisadi kapasitesi, sürekli olarak birbirinden farklılaştı. Uzun vadede Avro’nun başarılı bir biçimde varlığını sürdürmesi, üye devletlerin sadece ortak bir para politikası izlemesine değil, aynı zamanda iktisadi, finansal ve sosyal politikalarında bağlayıcı bir eşgüdüm sağlamasına bağlıdır. Avro Bölgesi içindeki yapısal dengesizliklerin azaltılması ve daha çok yakınlaşma yönünde bir temel ancak böyle kurulabilir.

Şimdi yapılması gerekenler

Kriz artık uzun zamandan beri sadece borca batan-

ların ve pazarlarda kendilerini yeniden finanse edemeyen, rekabet yeteneği kalmayan devletlerin krizi değildir. Biz şu sıralar Avrupa’da dramatik bir dayanışma ve demokrasi krizi de yaşamaktayız. Finans piyasalarının kısa süreli yatıştırılması ve [Avro] para birliğinin yapılarının kısmi onarılmasına dair şimdiye kadar uygulanan kriz yönetimi sınırlarını ulaşmıştır. Avrupa’yı kalıcı bir biçimde krize dayanıklı ve demokratik bir hale getirmek için, Avrupa politikasının artık hedeflemesi gereken dört görev vardır: Birincisi tahvil piyasalarına güveni tekrar oluşturmak; ikincisi finans piyasalarını kapsamlı bir biçimde düzenlemek; üçüncüsü para birliğini gerçek bir ekonomik, mali ve sosyal birliğe dönüştürmek ve dördüncüsü, Avrupa dayanışmasını daha fazla ortaklaşa sorumluluk aracılığıyla yeni bir biçimde temellendirmek.

1. Tahvil piyasalarındaki güven krizini kısa vadede aşmak

Avro Bölgesi durmaksızın daha büyük spekülasyon dalgalarıyla karşı karşıya kalmaktadır. Artık Avrupa’nın kendisini panik halindeki piyasaların cenderesinden kurtaracak, Avro bölgesinde devlet tahvillerinin güvenilirliğini inandırıcı bir biçimde garanti edecek, oldukça sağlam bir yangın duvarına ihtiyacı vardır. Kısa vadede sadece Avrupa Merkez Bankası, Avro Bölgesi’nin istikrar sağlayıcılığı görevini üstlenebilir. Yeniden finansman krizinin politik bir çözümü için bütün yolların kapalı olması durumunda, ortak para birimine güveni sadece Avrupa Merkez Bankası (AMB) tekrar sağlayabilir. Aşırı faizleri yeniden makul bir düzeye indirmek için krizden etkilenen Avro ülkelerinin bundan böyle sınırsız tahvil alımının yürürlüğe konulmasına ilişkin AMB kararı, Avro’ya karşı yapılan spekülasyon ataklarına karşı zamanı çoktan gelmiş olan bir mücadele yanıtıdır.

AMB’nin cesurca müdahalesi, onun Avro’yu ve böylelikle de Avrupa Birliği para birimini bir bütün olarak savunmaya kararlı olduğunu gösteriyor. Bununla AMB bir kez daha diğerlerinin yardımına koşmak, devlet ve hükümet başkanları için kızgın demiri ateşten almak zorunda kalmaktadır. Sonuçta, krizin çıkırından çıkmasını engelleyen şey, Avrupa politikasının plansız kriz yönetimi değil, bilakis aldığı destek tedbirleriyle AMB’nin kendisidir. Özellikle Başbakan Merkel ve onun siyah-sarı [CDU-FDP] koalisyonu, krizin politik çözümü konusunda -önceden olduğu gibi- kapıları hâlâ kapalı tutmakta ve Avro’nun istikrarı için sorumluluğu AMB’ye atmayı tercih etmektedir. Ama Merkez

Bankası'nı sürekli olarak "kriz itfaiyesi" olarak göreve göndermek isteyen biri, bunu açıkça söyleme cesaretini de göstermelidir. Bu şu anlama gelir: Federal Alman Hükümeti ve Federal Almanya Merkez Bankası AMB'ye, diğer uluslararası bankaların rolünün hiç de gerisinde kalmayan biçimde, açıkça yetki vermelidir.

AMB'yi çaresizlik içinde tüm kurtarma çabalarının merkezine yerleştirmek, politikanın cesaret ve azmi konusunda hiç de iyi bir resim vermiyor. Nesnenin tabiatı gereği, bağımsız bir merkez bankasının ne demokratik seçimlerle meşrulaştırılmasının ne politik yönlendirilmesinin ne de bir parlamentonun kontrolü altında tutulmasının söz konusu olamayacağı açıktır. Bu yüzden kuşkusuz daha iyi bir seçenek: Daimi Avro Kurtarma Fonu Avrupa İstikrar Mekanizması'nı (ESM), orta vadede bir banka lisansı sayesinde gerekli güce sahip ve etkin olarak kontrol edilebilen bir Avrupa Para Fonu'na dönüştürmektir. Burada ulusal parlamentolar ve Avrupa Parlamentosu, kendi sorumluluk alanlarında mali yardımların verilmesinin koşullarının ve alıcı ülkelerdeki yükümlülüklerin yerine getirilmesinin parlamento tarafından denetlenmesini sağlanmak için el ele çalışmalıdır. İşte bu durumda sınırsız likidite ile kurtarma şemsiyesinin meşruluğu, doğru bir biçimde birbiriyle bağlantılandırılabilir. Bu bileşim piyasalarda ve aynı zamanda tedirgin vatandaşlarda güvene yaratır.

2. Finans piyasalarını kapsamlı bir biçimde düzenlemek ve bir banka birliği kurmak

Finans dünyası, sadece kâr hırsıyla hep daha rizikolu spekülasyon işlerine girişen sorumsuz kumarbazlardan oluşmuyor. Yetersiz düzenleme, yanlış özendirmesi ve birkaç yüz karasının faaliyetleri ile birleşince tüm Avrupa'da sadece devasa bir mali ve ekonomik zarara yol açmakla kalmadı, ayrıca bütün bir branşın itibarını da zedeledi. Tüm bu spekülasyon aşırılıklara rağmen, reel ekonomiye ve tüketicilere sermaye sağlayan sağlıklı bir finans sektörü gelecekte de vazgeçilmez olarak kalacaktır.

Öte yandan geçmişin hatalarından çıkarılan dersler de vardır: Hiçbir finans piyasası aktörü, hiçbir finans ürünü ve piyasası artık kural dışı ve denetimsiz kalmamalıdır. Finans kapitalizminin tekrar kontrolden çıkarması için politikanın piyasalar üzerindeki önceliğini yeniden kurmak gerekir. Bu iddialı hedefe giden yolda, AB düzeyinde şimdiden bazı ilerlemeler sağlandı: Bankalar, sigortalar ve değerli kâğıt tica-

reti 2011'den beri Avrupa Mali Denetleme Daireleri tarafından gözetim altında tutulmaktadır. Finans kuruluşların öz sermaye yükümlülükleri önemli ölçüde artırıldı ve banka mevduatlarına asgari garanti, Avrupa çapında uyumlu hale getirildi. Kredi derecelendirme kuruluşları da artık Avrupa kurallarına tabi olmak zorundadır. Ek olarak karşılığı olmayan kredi temerrüt riski sigortalarıyla ilk defa spekülasyon mali ürün yasaklandı. Yine de bunun dışında yapılması gereken birçok şey var: Gölge bankalara, karşılıksız açığa satışa, değerli kâğıtlarla yüksek frekanslı ticarete ve piyasa istismarlarına karşı yürürlükteki mali piyasalar yönetmeliklerinin yenilenmesine dair daha sıkı kurallara ihtiyacımız bulunmaktadır.

Krizin aşılmasında temel kilit nokta, Avrupa'daki bankalar krizinin kalıcı bir şekilde çözümüdür. Kısa bir süre önce İspanyol banka sektörü için kararlaştırılan acil yardımlarda olduğu gibi, –salt bir kendinde amaç olarak değil, daha çok reel ekonominin kayıplarını bertaraf etmek için– kriz içindeki finans kuruluşlarının kurtarılması belli durumlarda zorunlu bir hale gelebilir. Ama aynı şekilde açıktır ki artık, gelecekte vergi mükelleflerinin bankaların riskli faaliyetleri için sorumluluk taşıdığı finans kuruluşlarını kurtarma operasyonları yapılmamalıdır. Bundan dolayı, Avrupa çapındaki bir banka vergisi gelirinden beslenen, Avrupa Bankalar Fonu'na ihtiyacımız vardır. Böylece dayanıklı bir yapıya sahip olmayan bankalar, bütün bir ekonomiyi girdaba sürüklemeksizin, tasfiye edilebilecektir. Buna ek olarak yüksek derecede spekülasyon yatırımları ve klasik kredi işlemlerinin birbirlerinden ayrılması da gereklidir.

Kısa vadede, özellikle güçlü bir Avrupa banka denetiminin ivedilikle kuruluşu gündemde bulunmaktadır. Sınır aşırı faaliyette bulunan büyük bankaları Avrupa düzleminde öylesine bir gözetim altında tutmalı ki, artık onlar bütün bir finans sistemini çökertmesinler. Öte yandan riskli işlem modelleriyle küçük bankalar da ciddi tehlikelere yol açabilirler. Bu yüzden bilanço toplamının gayri safi milli hâsıla ve risk profiliyle ilişkisini, çifte filtreye tabi tutmak uygundur. Büyük ve/veya risk taşıyan bankalar, Avrupa denetim sistemine dâhil edilmelidir. Ama AMB'nin –kısa bir süre önce Avrupa Komisyonu'nun önerdiği gibi– Avro Bölgesi'ndeki 6.000 bankanın hepsini gözetim altında tutması olanaksızdır. Kestirilebilir riskler taşıyan aktörler, örneğin yerel bankalar, gönül rahatlığıyla ulusal denetim altında kalabilir. En nihayetinde bankaların denetimi nerede kurulusa kurulsun: sorumlu merci

zorunlu olarak Avrupa Parlamentosu'nun kontrolüne tabi olmalıdır.

Politik gündemde en üstte finansal işlem vergisinin süratle uygulamaya geçirilmesi durmaktadır. Bu vergiyle sonunda finans sektörü de krizin aşılmasıyla devasa giderlere katılmak durumunda bırakılacaktır. Bu aslında bir adalet sorunudur: Krizin asıl yükü yalnızca vergi ödeyenler üstünde kalmamalı, bilakis kendilerinin arkalarında bıraktıkları enkazın kaldırılması için, krize neden olanlar da uygun bir katkıda bulunmalıdır. Ancak SPD'nin baskısıyla CDU/CSU ve FDP [şimdiye kadarki] blokajlarından vazgeçmiş ve gerekirse ortaklaşa çalışmayı artırmak yoluyla da finans işlem vergisini hayata geçireceklerini söylemişlerdi. On bir üye devletin spekülasyon vergisine halihazırda yeşil ışık yakmalarından sonra, artık beyanlatları eyleme dökülmelidir.

3. Para birliğini gerçek bir ekonomik, mali ve sosyal birliğe dönüştürmek

"Daha çok Avrupa" için gerçek bir ekonomi, mali ve sosyal birliğe sıçrayış zamanı olgunlaşmıştır. Ne 1992 Maastricht'inde ne de Lizbon Antlaşması'nda böylesi bir bütünleşme adımı için güç ve niyet vardı. Güncel kriz, eski tarz ulus devletlerinin artık birçok politik alanda hareket yetilerinin sınırlarına geldiklerini gözler önüne serdi. Gitgide daha fazla küreselleşen dünyada sorunlar devlet sınırları içinde kalmıyor; onların üstesinden gelmek ancak Avrupa çapında ortak bir eylemle mümkündür. Ne Almanya ne de diğer bir AB ülkesi ortak para biriminin istikrarını, finans piyasalarının düzenlenmesini, sosyal devletin kazanımlarının korunmasını ve ekonomik refahın güvence altına alınmasını tek başına sağlayabilir. Kısaca: "Daha fazla Avrupa"yı reddeden biri, krizi anlamamıştır. Çünkü Avrupa sorun değil, bilakis kriz dönemlerinde yaşam sigortamızdır. Sadece Avrupa'yla birlikte siyasal eylem yetisini ve biçimlendirme gücünü tekrardan geri kazanabiliriz.

Şimdiye kadar iktisadi politikanın eşgüdümüne ve bütçe kontrolüne dair belirlenen araçlar Avrupa ekonomik, mali ve sosyal birliğinin tohumlarıdır. Ama yine de [iktisat politikasının eşgüdümü için] Avrupa Sömestresi, 2020 Avrupa Stratejisi, Fiskal Sözleşme, İstikrar ve Büyüme Paketi Reformu ("Sixpack") gibi mekanizmalar, parasal birliğin doğum hatalarını ortadan kaldıramaz. Bir sonraki bütünleşme adımının başarılı olması için Avro devletleri ekonomi, mali ve sosyal alanda kendi ulusal yetkilerinin önemli bir kısmını Avrupa organlarına devretmelidir. Ulusal politikaların bağlayıcı eşgüdümüyle Avrupa'nın çeşitliliği arasında bir çelişki yok-

tur. Çünkü "Daha çok Avrupa" ulusal farklılıkların ortadan kaldırılması anlamına gelmez. Bilakis ekonomik, mali ve sosyal bir birlik üye devletlere yeterince hareket alanı bırakmalıdır. Ulusal bütçe planları için bağlayıcı bir çerçeve ve ücretlerle vergiler ve kamu harcamaları için Avrupa çapında geçerli hedef koridorları belirlendiği sürece, böylesi bir hareket alanı mümkündür. Bu bağlayıcı koordinasyon aracılığıyla muhafazakâr tasarruf teranesi de aşılabılır ve daha çok ekonomik büyüme, istihdam ve adalet için bir Avrupa katkısı ortaya konabilir.

Ama "Daha fazla Avrupa" daha az demokrasiye yol açmamalıdır. Çünkü Avrupa, vatandaşlarını ve onların seçilmiş temsilcilerini aşarak güven krizinden çıkamaz. Başbakan Merkel'in çevresindeki devlet ve hükümet başkanları, krizin gölgesinde demokrasiye de sıkı bir tasarruf programı dayattı. Onlar, Avrupa'nın ortak kuruluş ve ulusal parlamentolarının derece derece bir kenara itildikleri, "hükümetler Avrupası"nı yarattı. Öncelikle kapalı kapılar ardındaki gizli anlaşmalara dayanan bir kriz yönetimi, Avrupa'daki parlamenter demokrasinin yarı yolda bırakılması tehdidini taşıyor.

Bu yüzden gelecekteki ekonomik, mali ve sosyal birliğin Avrupa Parlamentosu ve ulusal parlamentolar tarafından işbirliği içinde şekillendirilmesi ve kontrol edilmesi vazgeçilemez bir şeydir. Demokratik bir Avrupa için sorumluluk sadece güçlü bir Avrupa Parlamentosu ve etkin ulusal parlamentolar tarafından ortaklaşa paylaşılabilir. Ancak böylelikle "hükümetler Avrupası"ndan demokratik bir "parlamentolar Avrupası" oluşturulabilir. Ulusal parlamentolar hükümet faaliyetlerinin şeffaflığını ve sorumluluğunu güvence altında tutmalıdır; bu, ulusal hükümetlerin Avrupa sahnesindeki faaliyetlerini de içerir. Öte yandan gelir ve servetin sınırları aşan yeniden dağıtım etkilerine ilişkin kararlar, Avrupa Parlamentosu'nun sorumluluğundadır.

4. Ortaklaşa sorumlulukla dayanışma birliği kurmak

Avro ülkeleri, para birliğine katılmakla birçok alanda büyük yararlar sağlayacakları, geri döndürülemez bir yazgı birliğine girmişlerdir. Bu yazgı birliği, yararların karşılığında –iyi ve kötü günde– karşılıklı bir sorumluluk yükümlülüğü de getirmiştir. Ama güçlü olanın güçsüz olanla dayanışması saf kendinde bir amaç değil, daha çok Avro Bölgesi'nin dışarıya karşı öz kabulünün/öz anlayışının güçlü bir işaretidir. Spekülatörlerin bizi dize getirmelerine izin vermeyeceğiz; para birliği sırt sırta birliktedir. Sosyal demokrat anlayışa göre bir dayanışma birliğinin,

güncel kamusal tartışmalara hâkim olan “borç birliği” ya da “transfer birliği” gibi ucuz politik manevra kavramlarıyla hiçbir ilgisi yoktur. Sonuç olarak burada söz konusu olan şeyin, çok farklı modellerin çeşitliliği içinde –istikrar tahvillerinden, kırmızı/mavi bonolara ve Eurobills’ten eski borçların silinmesine kadar– herkesin her şey için tümünden zincirleme sorumluluğunu düzenleyen tek bir modelle hiçbir ilişkisi yoktur. Kimse koşulsuz bir sorumluluk ortaklığına geçişi talep etmiyor. Ortak sorumluluğa giriş, fiili olarak AMB tahvil alımıyla şimdiden gerçekleşmiştir. Eksik olan şey, sadece hükümetin bunu açıkça söyleyecek bir dürüstlüğe sahip olmasıdır. Başbakan Merkel, diğer Avro ülkelerinin borçları için sorumluluğu herkese açık bir biçimde, zevkle kullandığı etkileyici laflarla (“Yaşadığım sürece bu olmayacak!”) reddetmektedir. Öte yandan sorumluluk, birliğin arka kapısını çoktan açmıştır. Kuşkusuz burada demokratik bir kontrolün, şeffaf koşulların ve finans krizinin etkisi altındaki devletlere adil bir şansın esamisi okunmamaktadır.

Bizim bakış açımıza göre dayanışma birliğine giden yol, ortak bir politikaya dair bağlayıcı kararları ortak bir sorumlulukla kombine etmelidir. Ulusal bütçe yetkisinin içini oymak yerine, bütçe disiplini, kalıcı bir büyüme ve istihdam politikası için Avrupa çapında bağlayıcı kılavuzlar üzerinde anlaşma sağlanmalıdır. Güçlü bir AB maliye bakanı bu konuda öneriler sunabilir ve hayata geçmesini kontrol edebilir. Kuşkusuz, bütünüyle parlamento kontrolü altında olduğu sürece.

Bir dayanışma birliğinde ortaklaşa borç yönetimi, bütün katılanların çıkarınıdır. O ortak tahvil piyasasını pekiştirir, bu piyasayı daha güvenilir ve efektif kılar. Buraya giriş öncelikle ortaklık tahvillerinden sınırlı bir ödeme üzerinden gerçekleşebilir. Hükümet bilirkişi kurulu tarafından önerilen eski borçları silme fonu, krizden etkilenen devletlerin tekrar büyüme bölgesine geçişlerine yardımcı olur.

Daha çok cesaret... Daha çok politika... Daha çok Avrupa...

Alman sosyal demokrasisi, uluslararası ve Avrupa dayanışmasının partisi olarak kendi tarihini teyit eder ve Avrupa için sorumluluğunun arkasında durur. Kurtarma paketlerine verdiği onayla bir muhalefet partisi olarak hiç de kolay olmayan bir yolu seçen SPD, inandırıcılığını korumak istiyorsa bu yolda kararlı bir şekilde ilerlemelidir. Başını eğmemeli, aksine hükümetin ürkek ve yönünü kaybetmiş politikası karşısında seçenekleri açık bir şekilde dile getir-

meli ve etkin bir biçimde bunlar için harekete geçmelidir. Ancak böyle halk üzerinde tekrar güven ve inandırıcılık sağlayabilir. Kamusal ve kamuya sunulan sözde ana akım düşüncelerden korkup boyun eğildiği takdirde kaybedilecek olağanüstü çok şey vardır. Avrupa’da, federal hükümette ve federal eyaletlerde yeniden politik sorumluluk almaya hazır bir parti, açık bir şekilde niyetini belli etmelidir: Daha fazla cesaret... Daha fazla politika... Daha fazla Avrupa...

Yazarlar

Dr. Udo Bullmann, Avrupa Parlamentosu Milletvekili, Avrupa Parlamentosu'nda SPD-Milletvekilleri Başkanı ve SPD Hessen Eyaleti MYK üyesi.

Michael Roth, Federal Alman Meclisi Milletvekili, SPD Meclis Grubu Avrupa Politikası Sözcüsü ve SPD Hessen Eyaleti Genel Sekreteri.

Thorsten Schäfer-Gümbel, Hessen Eyalet Meclisi Milletvekili, SPD Hessen Eyalet ve Meclis Grubu Başkanı ve SPD MYK üyesi.

Çeviren:

Muharrem Açıkgöz

KÜNYE

Friedrich-Ebert-Stiftung Derneği
Türkiye Temsilciliği

Cihannüma Mahallesi, Mehme Ali Bey Sk.
12/D5 34353 Beşiktaş-İstanbul
Türkiye

Tel: +90 212 310 82 37
contact@festr.org
www.festr.org

Sorumlu : Michael Meier
© FES Türkiye, 2013

Bu yayında ifade bulan görüşler, Friedrich-Ebert-Stiftung'un görüşleri ile örtüşmek zorunda değildir.